

A *Köszönjük, Magyarország!* program keretei között, *Fraktálok* címmel került megrendezésre 11. a osztályos tanulóink számára összművészeti produkció. A kifejezetten 17-18 éves diákoknak szóló, tanórai keretek közt előadható műsor célja az volt, hogy közelebb hozza az irodalmat a korosztályt érintő kérdésekben. Egyúttal, hogy szemléltesse a művészetköziségben, az együttműködésekben rejlő lehetőségeket.

A program három tematikus blokk alapján szerveződött. Az első a plátói és beteljesülő szerelem élményére, a párkapcsolati dinamikákra, a csalódások feldolgozására; a második a családi viszonyokra, az idősebb rokonok elvesztésének problémájára, illetve az önállósulás kérdésére; a harmadik pedig a jövővíziókra, a felnőttkor új elvárásaira, a megváltozott természeti és technológiai környezet kihívásaira koncentrált.

A programot Tóth Gergő versmegzenésítése nyitotta, amelyet Áfra János szövege alapján készített, majd egyfajta párbeszédes kapcsolat épült ki Tolnai Hella előadásában és a szerző tolmácsolásában elhangzó, különböző nézőpontból megszólaló versekkel, melyek a *Glaukóma*, a *Két akarat* és a *Rítus* című kötetekből, illetve újabb kéziratokból álltak össze egy komplex, önállóan is működőképes műsorrá. A tematikus egységeket a versmegzenésítések tagolták, de a zenei improvizáció az előadás egészét végigkísérte.

*Pagodakarfiol fraktál
jellegű virágzata*

A program első 35 percét maga a produkció adta, de aztán lehetőség nyílt diákjaink bevonásával az interaktív munkára, a felmerülő kérdések megválaszolására, a kötetlenebb beszélgetésre, a felvetett tematikus csomópontok körbejárására, a friss személyes élmények, a kiváltott érzések értelmezésére is.

De miért éppen fraktálok?

A fraktálok nagyon komplex geometriai alakzatok, amelyekre ráközelítve a részletek a nagyobb alakzatot ismétlik újra meg újra. A csoport neve tehát egyrészt a művészeti kifejezésformák egymásba ágyazódására, másrészt pedig arra utal, hogy a részek közti viszony az előadásokban is egy erős komplexitással bír, a motivikus kapcsolatok, műfajközi átjárások azokat a tematikus csomópontokat szervezik egységgé, amelyek rendre a felnőttkor küszöbén álló középiskolásokat foglalkoztató problémák megértését szolgálják.

A tagokról röviden: Áfra János Sziveri János- és Gérecz Attila-díjas költő, aki sokszor vett már részt rendhagyó irodalomórákon, Tóth Gergő a Con Fuoco klasszikus gitárduó és a Birds of a Feather zenekar énekes-gitárosa, zenetanár, Tolnai Hella pedig a Csokonai Nemzeti Színház színművésze.

Áfra János: *Félreértések kicsiny tárháza*

Azt akarom mondani, ha itt lennél, megnyugodnék,
de azt mondom, az állandó hiánytól zaklatott vagyok.
Azt akarod mondani, mellettem volnál, ha tehetnéd,
de csak azt mondod, nem lehetünk mindenhol, folyton együtt.
Azt akarom mondani, csak várom, hátha te is szeretnél,
de azt mondom, ha beéred kevesebbel, nem is vagyok fontos.
Azt akarod mondani, egyszer még a legfontosabb lehetnék,
de csak azt mondod, muszáj megőrizned önmagadat.
Azt akarom mondani, hogy egymásban többé válhatunk,
de azt mondom, ha nem egyként gondolsz ránk, nincs is értelme.
Azt akarod mondani, hogy majd idővel azzá leszünk,
de csak azt mondod, te már így is túlléptél a határaidon.
Azt akarom mondani, lazulj el, csináljuk kicsit másképp,
de azt mondom, én nem bírom tovább várni, hogy megérkezz.
Azt akarod mondani, legalább kicsit legyek még türelemmel,
de csak azt mondod, már eddig is túl sokat követeltem tőled.
Azt akarom mondani, jó, újra óvatos leszek a vágyaimmal,
de azt mondom, te már megint csak magadra gondolsz.
Azt akarod mondani, szinte bármit megtettél volna értem,
de csak azt mondod, az eddigieknél többet nem várhatok el.
Azt akarom mondani, csak a szeretet maradását várom,
de azt mondom, neked minden más fontosabb maradt nálam.
Azt akarod mondani, te törekedtél, próbáltál, közeledtél hozzám,
de csak azt mondod, bármit tennél, nekem úgysem lenne elég.
Azt akarjuk mondani, együtt még ez az egész jóvátehető,
de végül azt mondjuk, elég volt, a szerelem magában nem elég.

(Tóth Áron)